

Mere vild natur i Hyldebjerg

Her følger en oversigt over de forslag og indsatsområder, som Habitats ved deres besøg i november 2021 og efterfølgende har beskrevet i en rapport.

Hyldebjerg scorer 148 point svarende til 34% af det, der er muligt at få, hvis hele vores indsats var rettet mod at understøtte en vildere natur med høj biodiversitet. Det kunne være interessant at vide, hvilke indsatser der giver flest point = mest biodiversitet, så vi bedre kan prioritere.

Citat fra rapporten: *"Den oplevede naturværdi i Hyldebjerg synes høj"*.

Formålet med denne oversigt er at få et overblik over de forskellige tiltag og herefter vurdere, om det er noget, vi gør i forvejen eller vil lave en plan for at sætte i værk.

Januar 2022

Udarbejdet af Vinie Hansen i samarbejde med Jens Thejsen og Povl Markussen

Indsats	Det gør vi allerede	Det foreslår Habitats	Hvad er det godt for/ikke godt for?	Det vil vi sætte i gang
Beskyttede naturtyper i vores nærområde, enge, moser, flere småsøer		Modtage plantefrø via luften eller afhente frø efter aftale ejeren til vores arealer	Der vil indvandre arter med tiden, men der vil gå lang tid.	Måske naturligt. Vi gør ikke noget aktivt.
I nærområdet findes sårbare og truede ynglefugle og padder, spidssnudet frø og forskellige flagermusarter	Vi har allerede fredet et tre træer. Ikke fordi de bliver så gamle, men fordi de er flotte. Vi har et hult træ i "troiden", hvor der bor en spætte	Sikre gamle træer med hulheder og knudret bark til levesteder	Fungerer som nøglehabitat for rigtig mange arter	Være opmærksom på det, når der diskuteres fældning. Især egetræerne på volden og naturstien, samt avnbøgene ved Tømmerstræde. Måske skal de fredes
To lam til sommergræsning	Lammelaugget har vi haft i mange år	Udvide arealet, erstatte får med køer eller heste	Skaber dynamik og nye levesteder, der fremmer en mere divers flora	Køer og heste er urealistisk, vi fortsætter med lam/får
Hønsehold	Vi har pt. tre fælles hønsegårde		Skaber fællesskab og er udflugtsmål for mange børnefamilier, der oplever/passer levende dyr	Fortsat give mulighed for etablering af private og fælles hønsegårde

Nyttehaver	Vi har omlagt et stort stykke af et tidligere græsareal til 15 nyttehaver, hvor beboerne dyrker egne grøntsager, blomster, krydderurter mm. Rundt om haverne er plantet solbær, surbær, blåbær, brombær og ribs		Nektarkilde til bestøvere og nytte og glæde til beboerne, som frit kan plukke	Det fortsætter vi med
Omlægning af pleje af plæner	Flere steder er græsslåning allerede omlagt, så der driftes mere ekstensivt med klipning 2 gange om året. Oprettet bede ved stien ned til Ulkestræde og grøn kile ved kælkebakken	Der kan klippes stier gennem højt græs. Mosaikslåning og slåning med rotation	Mad til bier og andre insekter	Fortsætte med at omlægge græsarealer i samarbejde med driften, hvor det giver mening

Udsåning	Der laves pt. forsøg med forskellige frøblandinger i nogle private forbede	Vælg en frøblanding med hjemmehørende vilde plantearter	Mad til bier og andre insekter	Høste erfaringer og evt. bruge dem på andre forog/eller bagbede
Kvashegn el. kvasbunke	Det har vi ikke i Hyldespjældet pt.	Afklippet grenmateriale fra buske og træer samles i bunker til langsom nedbrydning	Fungerer som hule for pindsvin og levested for insekter og andre smådyr og dermed som spisekammer for havens fugle om vinteren	Evt. lave kvasbunker rundt omkring som en slags "Billebo/Billeby"
Brændemur	Vi har etableret en brændemur af liggende stammer fra fældede træer ved naturskoven		Det døde ved er vigtigt for svampe, smådyr og de fugle, som spiser insekter	Udbygges hele vejen rundt ved Snorrestræde
Kompost	Vi har en fælles kompostgård, hvor beboerne afleverer stort og småt grønt og kan afhente flis og muld.		Komposten kan anvendes som gødning ved frugttræer og – buske, i grøntsagsbede og nyttehaverne.	Det fortsætter vi med

	Derved sikres, at det forbliver i kredsløbet efter devisen "Alt hvad der er kommet af jorden i Hyldespjældet, skal tilbage til jorden			
Randbeplantningen	Hjemmehørende træarter bl.a. tjørn, hassel, ahorn, bøg, eg, skovfyr. Der er sket udtynding i volden bag Åleslippen.	Tynde ud i træerne, så enkelt træer kan blive store og gamle samtidig med, at der bevares tæt krat til at fugle bl.a. kan skjule sig.	Vi bevarer træer, som kan blive gamle.	Vi fældes ikke træer. Vi fjerner buske og indplanter nye buskarter som taks og kristtjørn. UAU arbejder med en plan for genplantning ifm. de træer, som fældes ifm. helhedsplanen. Der skal afsættes et beløb i langtidsbudgettet
Langs veje og stier i bebyggelsen	Hjemmehørende træarter bl.a. hylde, birk, paradisæbler, forskellige frugttræer, især æbletræer	Det har vi over alt i Hyldespjældet.	Til glæde for store og små, som kan plukke og spise frisk frugt og bær. Eller lave marmelade mm.	Det fortsætter vi med at pleje og evt. udbygge.

Naturskoven	Området ved Snorrestræde er anlagt for år tilbage, hvor træer og buske får lov til at stå vildt og stort set uden pleje, bortset fra junglestien, der klippes fri		Gamle træer er levesteder for andre arter. De afskårne grene og kvas bevares som dødt ved som føde til nedbrydere som regnorme	Når poplerne fældes udlægges stammer (uden kroner/flises) i Naturskoven
Grønne tage	Vi har allerede en del grønne tage og med helhedsplanen får alle skure grønne tage med sedum	Erstattes af en hjemmehørende vegetation isf. sedum		Vi tager op i BU, hvad det er for sorter af sedum, der planlægges med ift. de nye skurtag
Krattet ved Humleslippen overfor legepladsen	Indgår ikke i driftsplanen Invasiv art, almindelig snebær	Erstattes af hjemmehørende buskbeplantning f.eks. hassel, kvalkved eller tjørn. Eller græsland/blomstereng	Udkonkurrerer andre arter, højt spredningspotentiale, bliver sjældent spist af dyr.	UAU har en plan, hvor der indplantes hjemmehørende planter

Skrænten ved elefanttrappen	Er netop anlagt med grus og storestensætninger samt beplantet med f.eks. blåtop og blåask. Områder med blotlagt grus indgår i projektet	Lade enkelte steder stå med blotlagt grus.	Er gode levesteder for jordboende bier, løbebiller, sommerfugle, firben og andre særlige arter. Grobund for sjældnere plantearter, som vokser næringsfattigt.	UAU arbejder fortsat sammen med Galgebakken om at beplante området.
Regnbed	Det er besluttet at anlægge et regnbed mellem fodboldbanen og fårefolden, men det er ikke anlagt endnu	Ud over de planter som allerede er planlagt: Andre planter kunne være hjortetrøst, kærtidsel, smalbladet ærenpris, vandpileurt	Bedre levesteder for fugle og andre dyr og planter Tilfører området meget naturværdi	Der skal indhentes et tilbud og afsættes et beløb i næste års budget
Skovhave, den grønne kile	Er anlagt neden for tårnet	Græstørv er skrællet af og jorden er blandet op med sand og der er plantet æbletræer og buske og skovplanter	Øger levesteder for insekter og fugle og øger naturværdien og biodiversiteten.	UAU arbejder med evt. at anlægge et tilsvarende bed ved Tingstræderne 1 efter renoeringen.

<p>Rigere fugleliv</p>	<p>Redekasser til tårnfalke Der blev observeret musvit, blåmejse og gærdesmutte, rødhals, skovskade, flagspætte</p>	<p>Sæt flere op til tårnfalke Redekasser til mursejlere som er set i vores område Pæle til stærekasser Begge arter et truede. Flagspætten havde rede i trøldeskulpturen, som er i forfald Flere fuglekasser til de forskellige fuglearter. Plante træer og buske med bær såsom kvalkved, røn, benved, tørst, tjørn og blomstrende træer, buske og urter, specielt hvidblomstrende har stor værdi som pollen/nektarkilde for mange insekter</p>	<p>Velfungerende livsmiljøer med mange insekter og stort fødegrundlag</p>	<p>Vi vil gerne lave en plan for opsætning af flere fuglekasser</p>
------------------------	---	--	---	---

Bioblitz		Beboere registrerer så mange arter som muligt inden for et afgrænset tidsrum evt. i samråd med Habitats eller andre naturkyndige folk	Engagerer beboerne og formidle resultater internt og eksternt til inspiration.	Det er meget tidskrævende og ikke på dagsordenen pt.
Formidlingstavler		Opstille skilte med info om arter og naturen i jeres område, så beboerne og forbipasserende forstår vores indsats	Inspiration og forståelse	UAU har gang i skiltning, forsøger sig med QR-koder. Vil også skrive mere i Hyldeposten og på FB.